

ORDIN nr. 2260 din 17 august 2012 pentru modificarea Ordinului ministrului sănătății și al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 725/12.709/2002 privind criteriile pe baza cărora se stabilește gradul de handicap pentru copii și se aplică măsurile de protecție specială a acestora

Forma actualizată la data de 20-ian-2016

www.prostemcell.ro

Văzând Referatul comun de aprobare al Direcției de asistență medicală și politici publice din Ministerul Sănătății și al Direcției protecția copilului din Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. C.V. 2.850/2012,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. **144/2010** privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, și al prevederilor art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. **11/2009** privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății și ministrul muncii, familiei și protecției sociale emit următorul ordin:

Art. I

Ordinul ministrului sănătății și familiei și al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. **725/12.709/2002** privind criteriile pe baza cărora se stabilește gradul de handicap pentru copii și se aplică măsurile de protecție specială a acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 28 octombrie 2002, se modifică după cum urmează:

1.La anexa nr. 1, al treilea paragraf va avea următorul cuprins:

"Identificarea și aprecierea gradului de handicap se fac prin raportare la Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, versiunea pentru copii și tineri, adoptată de Organizația Mondială a Sănătății în anul 2007."

2.La anexa nr. 2 punctul I, la titlul "Tulburări psihice", litera b) va avea următorul cuprins:

"b) tulburările pervazive de dezvoltare/tulburările de spectru autist: autismul infantil, autismul atipic, sindromul Rhett, altă tulburare de dezintegrare a copilăriei, hiperactivitate asociată cu o întârziere mintală și mișcări stereotipe, sindromul Asperger, alte tulburări invadante ale dezvoltării,

tulburări invadante ale dezvoltării fără precizare, în raport cu gradul de afectare a funcționării globale, pot fi încadrate în diferite grade de handicap, astfel:

	Criteria medicale (conform ICD 10)
Prezența a minimum două dintre următoarele criterii, din care criteriul «Socializare» este obligatoriu:	
Handicap ușor	Socializare: afectarea calitativă ușoară a interacțiunii sociale Limbaj: afectarea calitativă a limbajului expresiv Autoservire: afectarea calitativă a abilităților de autoservire Motor: afectarea abilităților motorii fine
Handicap mediu	Socializare: afectarea calitativă moderată a interacțiunii sociale Limbaj: afectarea calitativă și cantitativă a limbajului expresiv Autoservire: afectarea calitativă și cantitativă a abilităților de autoservire Motor: afectarea abilităților motorii fine cu prezența stereotipiilor motorii
Handicap accentuat	Socializare: afectarea calitativă și cantitativă accentuată a interacțiunii sociale, cu interacțiune socială posibilă într-un mediu controlat Limbaj: afectarea calitativă și cantitativă a limbajului expresiv și receptiv Autoservire: afectarea calitativă și cantitativă a abilităților de autoservire, cu nevoia de ajutor din partea adultului Motor: afectarea abilităților motorii fine cu prezența stereotipiilor motorii și comportamentale
Handicap sever	Socializare: afectarea calitativă și cantitativă severă a interacțiunii sociale, interacțiune socială limitată în cadrul familiei, interacțiunea cu mediul social exterior familiei este mediată de un adult Limbaj: absența dezvoltării limbajului (expresiv și receptiv) sau dezvoltarea limbajului cu afectarea rolului de comunicare Autoservire: absența abilităților de autoservire sau efectuarea sub supravegherea strictă a unui adult Motor: afectarea abilităților motorii fine și grosiere cu prezența stereotipiilor motorii și comportamentale

"

3.Anexa nr. 3 se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

4.La anexa nr. 4, partea introductivă va avea următorul cuprins:

"Potrivit clasificării OMS 2007, în identificarea și încadrarea copiilor cu handicap se recomandă utilizarea următorilor termeni de bază:"

Art. II

În termen de 90 de zile de la publicarea prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ordinul secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, al ministrului educației și cercetării, al ministrului sănătății și familiei și al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. **18/3.989/416/142/2003** privind aprobarea Ghidului metodologic pentru evaluarea copilului cu dizabilități și încadrarea într-un grad de handicap se modifică corespunzător.

Art. III

Comisiile pentru protecția copilului din cadrul consiliilor județene și ale sectoarelor municipiului București, precum și serviciile de evaluare complexă din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului din subordinea consiliilor județene și locale ale sectoarelor municipiului București vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. IV

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,

Vasile Cepoi

Ministrul muncii, familiei și protecției sociale,

Mariana Câmpeanu

ANEXĂ:

(- Anexa nr. 3 la Ordinul nr. **725/12.709/2002**)

PARTEA 1:

ACTIVITĂȚI ȘI PARTICIPARE

Toate componentele menționate în subsidiar vor fi cuantificate pe aceeași scală generică și se vor alege calificativele adecvate, în funcție de domeniul adecvat (xxx reprezintă domeniul).

xxx.1 dificultate UȘOARĂ	(ușoară, scăzută ...)	5-24%
xxx.2 dificultate MODERATĂ	(mediu, destul de ...)	25-49%
xxx.3 dificultate SEVERĂ	(ridicată, extrem de ...)	50-95%
xxx.4 dificultate COMPLETĂ	(în totalitate ...)	96-100%
xxx.8 nu se menționează		
xxx.9 nu este cazul		

PARTEA 2:

CAPITOLUL I: Învățarea și aplicarea cunoștințelor

Prezentul capitol are în vedere învățarea, aplicarea cunoștințelor învățate, gândirea, rezolvarea problemelor și luarea deciziilor.

Învățarea și aplicarea cunoștințelor	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
a) Experiențele senzoriale cu scop				
- Urmăritul cu privirea	X			
- Ascultarea	X			
- Alte experiențe senzoriale cu scop (cu gura, tactil, olfactiv, gustativ)	X			
- Experiențe senzoriale cu scop, altele specificate și nespecificate	X			
b) Învățarea de bază				
- Copierea	X	X		
- Învățarea prin acțiuni cu obiecte:				
(i) cu unul sau mai multe obiecte	X			
(ii) prin joc simbolic	X			
(iii) prin joc imaginar		X		
(iv) învățarea prin acțiuni cu obiecte, alta specificată		X		
(v) învățarea prin acțiuni cu obiecte, nespecificată		X		

- Dobândirea de informații	X	X		
- Dobândirea limbajului:				
(i) cuvinte izolate sau simboluri cu sens	X			
(ii) combinarea cuvintelor în expresii	X			
(iii) construcții sintactice	X			
(iv) dobândirea limbajului, alta specificată	X			
(v) dobândirea limbajului, nespecificată	X			
- Dobândirea limbajului suplimentar				
- Repetarea	X			
- Dobândirea de concepte:				
(i) concepte de bază	X	X		
(ii) concepte complexe		X	X	
(iii) dobândirea de concepte, alta specificată		X	X	
(iv) dobândirea de concepte, nespecificată		X	X	
- Învățarea cititului:				
(i) recunoaște simbolurile (cifre, imagini, caractere, litere și cuvinte)	X	X	X	
(ii) articulează cuvintele scrise cu voce tare			X	
(iii) înțelege cuvinte și expresii scrise			X	
(iv) învățarea cititului, alta specificată			X	
(v) învățarea cititului, nespecificată			X	
- Învățarea scrisului:				
(i) folosește instrumente de scris		X		
(ii) scrie simboluri, caractere sau litere din alfabet			X	
(iii) scrie cuvinte și expresii			X	
(iv) învățarea scrisului, alta specificată			X	
(v) învățarea scrisului, nespecificată			X	

- Învățarea socotitului:				
(i) recunoaște cifrele, semnele și simbolurile aritmetice		X		
(ii) are deprinderi de calcul matematic (a număra și ordona)		X		
(iii) utilizează operații de bază			X	
(iv) învățarea socotitului, alta specificată			X	
(v) învățarea socotitului, nespecificată			X	
- Dobândirea deprinderilor:				
(i) deprinderi de bază	X	X		
(ii) deprinderi complexe		X	X	
(iii) dobândirea deprinderilor, alta specificată			X	
(iv) dobândirea deprinderilor, nespecificată			X	
- Învățarea de bază, altele specificate și nespecificate	X	X	X	
c) Aplicarea cunoștințelor				
- Concentrarea atenției:				
(i) la atingerea unei persoane, inclusiv a feței, sau la auzul vocii	X			
(ii) la schimbările din mediu	X	X		
(iii) concentrarea atenției, alta specificată	X	X		
(iv) concentrarea atenției, nespecificată	X	X		
- Orientarea atenției (menținerea intenționată a atenției)	X	X		
- Gândirea:				
(i) jocuri imaginative/prefacere	X			
(ii) specularea				X
(iii) emiterea de ipoteze			X	
(iv) gândirea, alta specificată			X	
(v) gândirea, nespecificată			X	
- Cititul:				

(i) utilizează deprinderile și strategiile generale			X	
(ii) înțelege limbajul scris			X	
(iii) cititul, altul specificat			X	
(iv) cititul, nespecificat			X	
- Scrisul:				
(i) utilizează strategiile și deprinderile generale			X	
(ii) utilizează convențiile gramaticale și mecanice în scris			X	
(iii) elaborează compuneri			X	
(iv) scrisul, altul specificat			X	
(v) scrisul, nespecificat			X	
- Socotitul:				
(i) utilizează deprinderi și strategii simple		X	X	
(ii) utilizează deprinderi și strategii complexe			X	
(iii) socotitul, altul specificat			X	
(iv) socotitul, nespecificat			X	
- Rezolvarea de probleme:				
(i) rezolvarea de probleme simple		X	X	
(ii) rezolvarea de probleme complexe			X	
(iii) rezolvarea de probleme, alta specificată			X	
(iv) rezolvarea de probleme, nespecificată			X	
- Luarea deciziilor			X	
- Aplicarea cunoștințelor, alta specificată și nespecificată			X	
- Învățarea și aplicarea cunoștințelor, altele specificate			X	
- Învățarea și aplicarea cunoștințelor nespecificate			X	

CAPITOLUL II: Sarcini și solicitări generale

Prezentul capitol are în vedere aspectele generale de îndeplinire a uneia sau a mai multor sarcini, de organizare a rutinei și privitoare la modul de a face față stresului. Toate aceste elemente se pot utiliza pentru mai multe sarcini sau acțiuni specifice pentru a identifica caracteristicile esențiale care țin de îndeplinirea sarcinilor respective în diverse circumstanțe.

Sarcini și solicitări generale	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
- Îndeplinirea unei sarcini unice:				
(i) îndeplinirea unei sarcini simple	X			
(ii) îndeplinirea unei sarcini complexe		X		
(iii) îndeplinirea unei sarcini unice, independent	X			
(iv) îndeplinirea unei sarcini unice în grup		X		
(v) finalizarea unei sarcini simple și complexe	X			
(vi) finalizarea unei sarcini complexe		X		
(vii) îndeplinirea unei sarcini unice, alta specificată	X	X		
(viii) îndeplinirea unei sarcini unice, nespecificată	X	X		
- Îndeplinirea unor sarcini multiple:				
(i) îndeplinirea unor sarcini multiple	X	X		
(ii) finalizarea unor sarcini multiple		X		
(iii) îndeplinirea unor sarcini multiple, independent și în grup		X		
(iv) finalizarea unor sarcini multiple, independent și în grup			X	
(v) îndeplinirea unor sarcini multiple, alta specificată		X	X	
(vi) îndeplinirea unor sarcini multiple, nespecificată		X	X	
- Realizarea programului zilnic obișnuit:				
(i) respectarea, organizarea și finalizarea programului zilnic obișnuit				X
(ii) organizarea propriului nivel de activitate de către o persoană				X
(iii) organizarea schimbărilor din programul zilnic				X

(iv) organizarea timpului propriu				X
(v) adaptarea la limitele de timp impuse				X
(vi) realizarea programului zilnic obișnuit, alta specificată				
(vii) realizarea programului zilnic obișnuit, nespecificată				
- A face față stresului și altor solicitări psihologice:				
(i) a face față responsabilităților		X	X	
(ii) a face față stresului		X	X	
(iii) a face față situațiilor de criză		X	X	
(iv) a face față stresului și altor solicitări psihologice, altele specificate		X	X	
(v) a face față stresului și altor solicitări psihologice, nespecificate		X	X	
- Autocontrolul comportamentului:				
(i) acceptarea noutății	X			
(ii) reacție de răspuns la solicitări	X			
(iii) abordarea persoanelor sau a situațiilor		X		
(iv) acționare predictibilă		X		
(v) adaptarea nivelului de activitate	X	X		
(vi) autocontrolul comportamentului, altul specificat		X		
(vii) autocontrolul comportamentului, nespecificat		X		
- Sarcinile și solicitările generale, altele specificate	X	X	X	X
- Sarcinile și solicitările generale, nespecificate	X	X	X	X

CAPITOLUL III: Comunicarea

Prezentul capitol se ocupă de caracteristicile generale și particulare ale comunicării prin limbaj, semne și simboluri, inclusiv de receptarea și generarea de mesaje, purtarea de conversații și utilizarea tehnicilor și instrumentelor de comunicare.

Comunicarea	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)
-------------	--

	Naștere- 3	4-6	7-11	12-18
a) Comunicarea - receptarea				
- Comunicare cu/prin receptare de mesaje verbale:				
(i) răspunsul la o voce umană	X			
(ii) înțelegerea unui mesaj simplu rostit	X			
(iii) înțelegerea mesajelor complexe rostite	X			
(iv) comunicare cu/prin receptare de mesaje verbale, alta specificată	X			
(v) comunicare cu/prin receptare de mesaje verbale, nespecificată	X			
- Comunicare cu/prin receptare de mesaje nonverbale:				
(i) gesturi ale corpului	X			
(ii) semne și simboluri generale	X			
(iii) imagini (desene) și fotografii	X			
(iv) comunicare cu/prin receptare de mesaje nonverbale, alta specificată	X			
(v) comunicare cu/prin receptare de mesaje nonverbale, nespecificată	X			
- Comunicarea cu/prin receptarea mesajelor prin limbajul formal al semnelor			X	
- Comunicarea cu/prin receptare de mesaje scrise			X	
- Comunicarea - receptarea, alta specificată și nespecificată	X		X	
b) Comunicarea - producerea				
- Vorbirea	X	X		
- Prevorbirea	X	X		
- Cântatul	X	X		
- Producerea de mesaje nonverbale:				
(i) limbajul trupului	X			
(ii) semne și simboluri		X		
(iii) imagini (desene) și fotografii		X	X	

(iv) producerea de mesaje nonverbale, alta specificată		X	X	
(v) producerea de mesaje nonverbale, nespecificată		X	X	
- Producerea de mesaje în limbajul formal al semnelor	X			
- Scrierea mesajelor			X	
- Comunicarea - producerea, altele specificate și nespecificate	X	X	X	
c) Conversația și utilizarea instrumentelor și tehnicilor de comunicare				
- Conversația:				
(i) inițierea, menținerea și încheierea unei conversații		X		
(ii) conversația cu o singură și cu mai multe persoane		X		
(iii) conversația, alta specificată		X		
(iv) conversația, nespecificată		X		
- Discuția:				
(i) cu o persoană	X	X		
(ii) cu mai multe persoane		X		
(iii) discuția, alta specificată		X		
(iv) discuția, nespecificată		X		
- Utilizarea instrumentelor și tehnicilor de comunicare:				
(i) instrumente de telecomunicație		X		
(ii) echipamente de scris		X	X	
(iii) tehnici de comunicare			X	
(iv) utilizarea instrumentelor și tehnicilor de comunicare, alta specificată		X	X	
(v) utilizarea instrumentelor și tehnicilor de comunicare, nespecificată		X	X	
- Conversația și utilizarea instrumentelor și tehnicilor de comunicare, altele specificate și nespecificate		X	X	
- Comunicarea, alta specificată		X	X	
- Comunicarea, nespecificată		X	X	

CAPITOLUL IV: Mobilitatea

Prezentul capitol se ocupă de mișcare, ca schimbare a poziției sau locului corpului ori ca mutare dintr-un loc în altul prin transportul, mutarea sau manipularea obiectelor, prin mers, alergare sau urcare și prin utilizarea diverselor forme de transport.

Mobilitatea	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
a) Schimbarea și menținerea poziției corpului				
- Schimbarea poziției de bază a corpului:				
(i) culcat	X			
(ii) pe vine				
(iii) în genunchi	X			
(iv) așezat	X			
(v) în picioare	X			
(vi) aplecat (îndoit)	X			
(vii) schimbarea centrului de greutate al corpului	X			
(viii) rostogolirea	X			
(ix) schimbarea poziției de bază a corpului, alta specificată	X			
(x) schimbarea poziției de bază a corpului, nespecificată	X			
- Menținerea poziției corpului:				
(i) poziția culcat	X			
(ii) poziția ghemuit	X			
(iii) poziția în genunchi	X			
(iv) poziția așezat	X			
(v) poziția în picioare	X			
(vi) poziția capului	X			

(vii) menținerea poziției corpului, alta specificată	X			
(viii) menținerea poziției corpului, nespecificată	X			
- Schimbarea locului unei persoane:				
(i) aflate în poziția așezat	X			
(ii) aflate în poziția culcat	X			
(iii) schimbarea locului unei persoane, alta specificată	X			
(iv) schimbarea locului unei persoane, nespecificată	X			
- Schimbarea și menținerea poziției corpului, altele specificate și nespecificate	X			
b) Ducerea, deplasarea și manipularea obiectelor				
- Ridicarea și ducerea obiectelor:				
(i) ridicarea	X			
(ii) ducerea obiectelor în mână	X			
(iii) ducerea obiectelor pe/în brațe	X			
(iv) ducerea obiectelor pe umeri, șold și în spate	X			
(v) ducerea obiectelor pe cap	X			
(vi) punerea jos a obiectelor	X			
(vii) ridicarea și ducerea obiectelor, altele specificate	X			
(viii) ridicarea și ducerea obiectelor, altele nespecificate	X			
- Deplasarea obiectelor cu ajutorul extremităților inferioare ale corpului:				
(i) împinsul cu extremitățile inferioare	X			
(ii) lovirea cu piciorul	X			
(iii) deplasarea obiectelor cu ajutorul extremităților inferioare ale corpului, alta specificată	X			
(iv) deplasarea obiectelor cu ajutorul extremităților inferioare ale corpului, nespecificată	X			
- Motricitatea fină a mâinii:				
(i) culesul	X			

(ii) apucarea	X			
(iii) manipularea	X			
(iv) a da drumul unui obiect	X			
(v) motricitatea fină a mâinii, alta specificată	X			
(vi) motricitatea fină a mâinii, nespecificată	X			
- Folosirea mâinii și brațului:				
(i) trasul	X			
(ii) împinsul	X			
(iii) ajungerea la obiecte	X			
(iv) întorsul sau răsucitul mâinilor ori al brațelor	X			
(v) aruncatul	X			
(vi) prinderea	X			
(vii) folosirea mâinii și brațului, alta specificată	X			
(viii) folosirea mâinii și brațului, nespecificată	X			
- Motricitatea fină a piciorului	X			
- Ducerea, deplasarea și manipularea obiectelor, altele specificate și nespecificate	X			
c) Mersul și deplasarea				
- Mersul pe jos:				
(i) pe distanțe scurte și lungi	X			
(ii) pe diverse suprafețe	X			
(iii) ocolirea obstacolelor	X			
(iv) mersul pe jos, altul specificat	X			
(v) mersul pe jos, nespecificat	X			
- Deplasarea:				
(i) târâtul	X			
(ii) cățărutul	X			

(iii) alergatul	X			
(iv) săritul	X			
(v) înotul		X		
(vi) mersul cu dispozitive/vehicule cu roți		X		
(vii) mersul târșâit		X		
(viii) deplasarea, alta specificată	X	X		
(ix) deplasarea, nespecificată	X	X		
- Deplasarea în diferite locuri:				
(i) deplasarea în interiorul locuinței	X			
(ii) deplasarea în interiorul unor clădiri, altele decât locuința proprie	X			
(iii) deplasarea în afara locuinței și a altor clădiri	X			
(iv) deplasarea în diferite locuri, alta specificată	X			
(v) deplasarea în diferite locuri, nespecificată	X			
- Deplasare folosind echipamente		X		
- Mersul pe jos și deplasarea, altele specificate și nespecificate	X	X		
d) Deplasarea cu mijloace de transport				
- Folosirea mijloacelor de transport:				
(i) vehicule acționate de oameni	X	X	X	X
(ii) mijloace private de transport motorizate	X	X	X	X
(iii) mijloace publice de transport motorizate	X	X	X	X
(iv) folosirea mijloacelor de transport, alta specificată	X	X	X	X
(v) folosirea mijloacelor de transport, nespecificată	X	X	X	X
- Conducerea vehiculelor:				
(i) mijloace de transport acționate de oameni		X	X	X
(ii) vehicule motorizate*				
(iii) vehicule cu tracțiune animală**				X

(iv) condusul vehiculelor, altul specificat				X
(v) condusul vehiculelor, nespecificat				X
- Călărirea animalelor pentru deplasare				X
- Deplasarea cu mijloace de transport, alta specificată și nespecificată	X	X	X	X
- Mobilitatea, alta specificată	X	X	X	X
- Mobilitatea, nespecificată	X	X	X	X

*Peste vârsta de 18 ani.

**Peste vârsta de 18 ani pe drumul public.

CAPITOLUL V: Autoîngrijirea

Prezentul capitol se ocupă de autoîngrijire, spălat și șters, îngrijirea propriului corp și a părților acestuia, îmbrăcat, mâncat, băut și îngrijirea propriei sănătăți.

Autoîngrijirea	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
- Spălatul:				
(i) spălarea părților corpului		X		
(ii) spălarea întregului corp		X		
(iii) ștersul (uscatul)		X		
(iv) spălatul, altul specificat		X		
(v) spălatul, nespecificat		X		
- Îngrijirea părților corpului:				
(i) îngrijirea pielii		X		
(ii) îngrijirea dinților		X		
(iii) îngrijirea părului		X		
(iv) îngrijirea unghiilor de la mâini și picioare			X	
(v) îngrijirea nasului		X		

(vi) îngrijirea părților corpului, alta specificată		X	X	
(vii) îngrijirea părților corpului, nespecificată		X	X	
- Toaleta intimă:				
(i) igiena urinării (indicarea nevoii și realizarea actului, igiena urinării, alta specificată și nespecificată)	X			
(ii) igiena defecației (indicarea nevoii și realizarea actului, igiena defecației, altele specificate și nespecificate)	X			
(iii) igiena menstruației				X
(iv) toaleta intimă, alta specificată				X
(v) toaleta intimă, nespecificată				X
- Îmbrăcatul:				
(i) îmbrăcatul și dezbrăcatul		X		
(ii) încălțatul și descălțatul		X		
(iii) alegerea hainelor adecvate		X		
(iv) îmbrăcatul, altul specificat		X		
(v) îmbrăcatul, nespecificat		X		
- Mâncatul (indicarea nevoii și realizarea actului, mâncatul, altul specificat și nespecificat)	X			
- Băutul:				
(i) indicarea nevoii de a bea	X			
(ii) hrănirea de la sân	X			
(iii) hrănirea din biberon	X			
(iv) băutul, altul specificat	X			
(v) băutul, nespecificat	X			
- Îngrijirea propriei sănătăți:				
(i) asigurarea propriului confort			X	
(ii) structurarea dietei și activitățile de menținere a formei fizice				X
(iii) menținerea propriei sănătăți (administrarea de medicamente și respectarea sfatului medicului, solicitarea de sfaturi și asistență, evitarea				X

riscurilor abuzului de droguri/medicamente și alcool, menținerea propriei sănătăți, alta specificată și nespecificată)				
(iv) îngrijirea propriei sănătăți, alta specificată				X
(v) îngrijirea propriei sănătăți, nespecificată				X
- Grija pentru propria siguranță			X	
- Autoîngrijirea, alta specificată	X	X	X	X
- Autoîngrijirea, nespecificată	X	X	X	X

CAPITOLUL VI: Autogospodărirea

Prezentul capitol se ocupă de realizarea acțiunilor și sarcinilor casnice și din viața de zi cu zi. Ariile vieții domestice includ achiziționarea unei locuințe, a hranei, îmbrăcăminte și a altor lucruri necesare, curățenia și reparații ale locuinței, obiecte de îngrijire personală și a locuinței și ajutorul

Autogospodărirea	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
a) Achiziționarea celor necesare				
- Achiziționarea unei locuințe*:				X*
(i) cumpărarea				X
(ii) închirierea				X
(iii) dotarea locuinței				X
(iv) achiziționarea unei locuințe, alta specificată				X
(v) achiziționarea unei locuințe, nespecificată				X
- Achiziționarea de bunuri și servicii:				
(i) cumpărăturile			X	
(ii) strângerea celor necesare zilnic			X	
(iii) achiziționarea de bunuri și servicii, alta specificată			X	
(iv) achiziționarea de bunuri și servicii, nespecificată			X	

- Achiziționarea celor necesare, alta specificată și nespecificată			X	X
b) Sarcini de gospodărie				
- Pregătirea mâncării:				
(i) prepararea de mâncăruri simple			X	
(ii) prepararea de mâncăruri complexe				X
(iii) ajutorul la prepararea mesei			X	
(iv) pregătirea mâncării, alta specificată			X	X
(v) pregătirea mâncării, nespecificată			X	X
- Îndeplinirea treburilor casnice:				
(i) spălatul și uscatul hainelor și rufelor				X
(ii) curățenia spațiului și a ustensilelor de gătit				X
(iii) curățenia spațiului locuit			X	
(iv) folosirea aparaturii de uz casnic			X	
(v) depozitarea celor necesare zilnic				
(vi) aruncarea gunoiului			X	
(vii) ajutorul la treburile din gospodărie			X	
(viii) îndeplinirea treburilor casnice, alta specificată			X	X
(ix) îndeplinirea treburilor casnice, nespecificată			X	X
- Sarcinile din gospodărie, altele specificate și nespecificate			X	X
c) Îngrijirea obiectelor de uz casnic și ajutorul pentru ceilalți				
- Îngrijirea obiectelor de uz casnic:				
(i) confecționarea și repararea hainelor				X
(ii) întreținerea locuinței și mobilierului				X
(iii) întreținerea aparaturii de uz casnic				X
(iv) întreținerea vehiculelor				X
(v) întreținerea dispozitivelor asistive/de sprijin (proteze)				X

(vi) îngrijirea plantelor și animalelor				X
(vii) ajutarea la îngrijirea obiectelor din gospodărie				X
(viii) îngrijirea obiectelor de uz casnic, alta specificată				X
(ix) îngrijirea obiectelor de uz casnic, nespecificată				X
- Ajutorul pentru ceilalți:				
(i) ajutor pentru îngrijire				X
(ii) ajutor pentru deplasare				X
(iii) ajutor pentru comunicare				X
(iv) ajutor pentru stabilirea de relații interpersonale				X
(v) ajutor cu alimentația				X
(vi) ajutor pentru păstrarea stării de sănătate				X
(vii) ajutor în a-i ajuta pe ceilalți				X
(viii) ajutorul pentru ceilalți, altul specificat				X
(ix) ajutorul pentru ceilalți, nespecificat				X
- Îngrijirea obiectelor de uz casnic și ajutorul pentru ceilalți, altele specificate și nespecificate				X
- Autogospodărirea, alta specificată				X
- Autogospodărirea, nespecificată				X

*Peste vârsta de 16 ani.

CAPITOLUL VII: Interacțiunile și relațiile interpersonale

Acest capitol se ocupă de îndeplinirea unor acțiuni și sarcini necesare pentru stabilirea de interacțiuni, simple și complexe, cu oamenii (persoane necunoscute, prieteni, rude, membrii familiei și persoanele iubite) într-o manieră contextuală și socială adecvată.

Interacțiunile și relațiile interpersonale	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
a) Interacțiunile interpersonale generale				

- Interacțiunile interpersonale de bază:				
(i) respect și căldură în relații			X	
(ii) apreciere, toleranță și critică în relații				X
(iii) orientări/repere sociale în relații (inițierea interacțiunilor sociale, menținerea interacțiunilor sociale, orientări/repere sociale în relații, altele specificate și nespecificate)		X		
(iv) contactul fizic în relații	X			
(v) distingerea membrilor familiei	X			
(vi) interacțiunile interpersonale de bază, altele specificate	X	X	X	X
(vii) interacțiunile interpersonale de bază, nespecificate	X	X	X	X
- Interacțiunile interpersonale complexe:				
(i) stabilirea/încetarea relațiilor		X		
(ii) ajustarea comportamentului în timpul interacțiunilor			X	X
(iii) respectarea regulilor sociale			X	
(iv) menținerea spațiului social				X
(v) interacțiunile interpersonale complexe, altele specificate		X	X	X
(vi) interacțiunile interpersonale complexe, nespecificate		X	X	X
- Interacțiunile interpersonale generale, altele specificate și nespecificate	X	X	X	X
b) Relațiile interpersonale particulare				
- Relaționarea cu persoane necunoscute		X		
- Relațiile formale:				
(i) cu persoane de conducere			X	
(ii) cu persoane subordonate				X
(iii) cu persoane egale				X
(iv) relațiile formale, altele specificate		X	X	X
(v) relațiile formale, nespecificate		X	X	X
- Relațiile sociale informale:				

(i) cu prieteni		X		
(ii) cu vecini		X		
(iii) cu cunoștințe		X		
(iv) cu colocatari		X		
(v) cu colegi		X		
(vi) relațiile sociale informale, altele specificate		X		
(vii) relațiile sociale informale, nespecificate		X		
- Relațiile de familie:				
(i) relații părinte-copil				X
(ii) relații copil-părinte	X	X	X	X
(iii) relații cu frații	X	X	X	X
(iv) relații cu familia extinsă	X	X	X	X
(v) relațiile de familie, altele specificate	X	X	X	X
(vi) relațiile de familie, nespecificate	X	X	X	X
- Relațiile intime:				
(i) relații romantice				X
(ii) relații de căsătorie				X
(iii) relații sexuale				X
(iv) relațiile intime, altele specificate				X
(v) relațiile intime, nespecificate				X
- Relațiile interpersonale particulare, altele specificate și nespecificate	X	X	X	X
- Interacțiunile și relațiile interpersonale, altele specificate	X	X	X	X
- Interacțiunile și relațiile interpersonale, nespecificate	X	X	X	X

CAPITOLUL VIII: Ariile majore ale vieții

Acest capitol se ocupă de îndeplinirea de sarcini și acțiuni necesare pentru angajarea în educație, muncă și munca remunerată și pentru efectuarea de tranzacții economice.

Ariile majore ale vieții	Grupe de vârstă la care se realizează obişnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
a) Educația				
- Educația informală	X	X	X	X
- Educația antepreșcolară:				
(i) intrarea în programul educațional antepreșcolar	X			
(ii) menținerea programului educațional antepreșcolar	X			
(iii) parcurgerea programului educațional antepreșcolar	X			
(iv) finalizarea programului educațional antepreșcolar	X			
(v) educația antepreșcolară, alta specificată	X			
(vi) educația antepreșcolară, nespecificată	X			
- Educația preșcolară:				
(i) intrarea în programul educațional preșcolar	X	X		
(ii) menținerea programului educațional preșcolar		X		
(iii) parcurgerea programului educațional preșcolar		X		
(iv) finalizarea programului educațional preșcolar		X		
(v) educația preșcolară, alta specificată		X		
(vi) educația preșcolară, nespecificată		X		
- Viața preșcolară și activitățile aferente		X		
- Educația școlară:				
(i) intrarea în programul educațional			X	
(ii) menținerea într-un program educațional			X	
(iii) progresarea pe parcursul programului educațional			X	

(iv) finalizarea programului educațional			X	
(v) educația școlară, alta specificată			X	
(vi) educația școlară, nespecificată			X	
- Învățământul profesional:				
(i) intrarea în învățământul profesional				X
(ii) menținerea programului de formare profesională				X
(iii) progresarea pe parcursul programului de formare profesională				X
(iv) finalizarea programului de formare profesională				X
(v) învățământul profesional, altul specificat				X
(vi) învățământul profesional, nespecificat				X
- Învățământul superior*:				
(i) intrarea, menținerea, progresarea și finalizarea				X
(ii) învățământul superior, altul specificat				X
(iii) învățământul superior, nespecificat				X
- Viața școlară și activitățile aferente			X	X
- Educația, alta specificată și nespecificată	X	X	X	X
b) Munca și angajarea în muncă				
- Ucenicia (pregătirea pentru muncă)				X
- Dobândirea, păstrarea și încetarea activității la un loc de muncă**:				X
(i) căutarea unui loc de muncă				X
(ii) păstrarea unui loc de muncă				X
(iii) încetarea activității la locul de muncă				X
(iv) dobândirea, păstrarea și încetarea activității la un loc de muncă, altele specificate				X
(v) dobândirea, păstrarea și încetarea activității la un loc de muncă, nespecificate				X
- Angajarea remunerată**:				

(i) lucru pe cont propriu				
(ii) angajare cu timp parțial de lucru				X
(iii) angajare cu normă întreagă				
(iv) angajarea remunerată, alta specificată				
(v) angajarea remunerată, nespecificată				
- Angajarea neremunerată (voluntariat)				X
- Munca și angajarea în muncă, altele specificate și nespecificate				X
c) Viața economică				
- Tranzacțiile economice de bază			X	
- Tranzacțiile economice complexe				X
- Independența economică**:				
(i) resurse economice personale				X
(ii) drepturi economice publice				X
(iii) independența economică, alta specificată				X
(iv) independența economică, nespecificată				X
d) Implicarea în joc:				
(i) jocul de unul singur	X			
(ii) jocul de-a spectatorul		X		
(iii) jocul în paralel		X		
(iv) jocul împreună, în colaborare		X		
(v) implicarea în joc, altele specificate		X		
(vi) implicarea în joc, nespecificate		X		
- Ariile majore ale vieții, altele specificate	X	X	X	X
- Ariile majore ale vieții, nespecificate	X	X	X	X

*În mod excepțional înainte de vârsta de 18 ani.

**Peste vârsta de 15 ani (vârsta minimă de angajare este de 16 ani, angajarea de la 15 ani se face cu acordul părinților).

CAPITOLUL IX: Comunitatea, viața civică și socială

Acest capitol se ocupă de acțiunile și sarcinile necesare pentru a se implica în viața socială

Comunitatea, viața civică și socială	Grupe de vârstă la care se realizează obișnuit (ani)			
	Naștere-3	4-6	7-11	12-18
- Viața comunitară:				
(i) asociații informale și formale				X
(ii) ceremonii			X	
(iii) viața comunitară, alta specificată			X	X
(iv) viața comunitară, nespecificată			X	X
- Recreerea și petrecerea timpului liber:				
(i) jocul		X		
(ii) sporturi		X		
(iii) arta și cultura			X	
(iv) meșteșugurile				X
(v) hobby-uri			X	
(vi) socializarea		X		
(vii) recreerea și petrecerea timpului liber, altele specificate		X	X	X
(viii) recreerea și petrecerea timpului liber, nespecificate		X	X	X
- Religie și spiritualitate:				
(i) religie organizată			X	
(ii) spiritualitate				X
(iii) religie și spiritualitate, altele specificate			X	X
(iv) religie și spiritualitate, nespecificate			X	X
- Drepturile omului	X	X	X	X
- Viața politică* și calitatea de cetățean				X

- Comunitatea, viața civică și socială, altele specificate		X	X	X
- Comunitatea, viața civică și socială, nespecificate	X	X	X	X

*Peste vârsta de 18 ani.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 688 din data de 5 octombrie 2012

Forma actualizată la data de 20-ian-2016

www.prostemcell.ro